

Posudek bakalářské práce sl. Kateřiny Dostálové, Raně středověké hradiště v Praze - Butovicích. Příspěvek k poznání významu hradišť v období vytváření přemyslovského státu, Praha 2007, 59 stran rukopisu, 34 tabulky, 12 obr. v textu

Tématem bakalářské práce bylo zhodnocení všech archeologických nálezů pocházejících ze slovanského hradiště v Praze - Butovicích. I když tento objekt je odborné veřejnosti znám již více než jedno století, přesto na něm - až na nevelký výzkum provedený V. Maškem - nebyl dosud uskutečněn rozsáhlejší archeologický výzkum. Díky sběrům provedeným na ploše hradiště několika amatéry i odborníky pochází z této lokality poměrně bohatá kolekce pravěkých a raně středověkých keramických zlomků. Téměř u všech však chybí přesnější určení místa nálezu. O rozbor této keramiky se pokusila autorka posuzované studie. Osnova její bakalářské práce odpovídá schématu, který je u podobných studií obvyklý. Po popisu hradiště následuje informace o přírodním prostředí, ve kterém se nalézá, potom je uveden přehled názorů vyslovených v literatuře o tomto hradišti, studie pokračuje informací o osídlení okolní krajiny v raném středověku, následuje stručný popis výzkumu N. Maška a konečně popis keramických zlomků uložených v Městském muzeu. Tento střepový materiál podrobila autorka stručnému rozboru, při kterém se zaměřila na výzdobu, tvarování okraje a na dna nádob. K jednotlivým výzdobným prvkům hledala potom analogie v publikovaném materiálu z některých středočeských lokalit. Ve sledované keramice se objevují prvky kladené do starohradištního i do středohradištního období. Kdy byla butovická ostrožna opevněna není známo. Tuto otázku nerozřešil ani Maškův výzkum. Navíc o datování jednotlivých forem opevňovací techniky používané u nás v raném středověku se v odborné literatuře nyní diskutuje. Nekeramický materiál pocházející z butovického hradiště je jenom ojedinělý. Pozornost si zřejmě zaslouží kamenná podložka užívaná ke hře "mlýnek". K problému datování butovického osídlení nepřinesl autorčin rozbor nějaké nové pohledy. Důležitý je poznatek o absenci keramiky s kalichovitou profilací. V práci postrádám pokus o zasazení butovického hradiště do širších vývojových souvislostí (podtitul práce totiž zní "Příspěvek k poznání významu hradišť v období vytváření přemyslovského státu"). Nápadné je totiž uspořádání hradišť v pražské kotlině s podobnou strukturou, jak ji známe např. na Strakonicku, Českobrodsku, Jičínsku či Kouřimsku. Pro jednoznačný výklad tohoto jevu nám v současné době chybí dostatečné množství informací.

Práce vykazuje určitý spěch při dokončování (viz např. množství chyb v soupise literatury, kde se objevují i studie v bakalářské práci necitované, chyby v textu jako např. na s. 30 je místo Spytihněva I. uveden Svatopluk aj.). Některé nálezy potřebují hlubší rozbor a lepší znalost literatury (např. u kamenné desky by snad bylo vhodné citovat alespoň J. Richterovou in *Archaeologica Pragensia* 4, 1983, s. 201-223 případně literaturu zahraniční - vzpomenuť památka bývá totiž spojována s prostředím elity).

I když archeologický materiál zpracováváný v bakalářské práci nebyl kvalitní, autorka se s ním dobře seznámila a o jeho rámcové zhodnocení se pokusila. Práce splňuje podmínky kladené na práce bakalářské a proto ji doporučuji k dalšímu řízení.

Praha, 5. června 2007

prof. PhDr. Jiří Sláma, CSc.